

10 gr.

ALC

10 gr.

NOWINY CODZIENNE

Nr. 25 A

Warszawa, poniedziałek 24 stycznia 1938 r.

Rok XIII

225 zabitych, 400 rannych

Bombardowanie Salamanki i Walencji

Kłeska czerwonych pod Teruelem

SALAMANKA, 23.1. Bombardowanie Salamanki w sobotę między godz. 11.30 a 11.37 przez 5 eskadr rządowych spowodowało więcej ofiar, aniżeli pierwotnie przypuszczano. Według świadków bombardowania, którzy przybyli w dniu dzisiejszym do Gibraltaru. Liczba zabitych wynosi 225 osób, a rannych ponad 400. Na miasto padło 20 bomb, a 15 poza jego granicami. Dwie bomby spadły w pobliżu Grand Hotelu, siedziby niemal wszystkich misji zagranicznych, akredytowanych przy rządzie gen. Franco.

BARCELONA, 23.1. Według komunikatu ministerstwa obrony narodowej, skutkiem wczorajszego bombardowania Walencji przez 9 samolotów powstańców, 13 osób zostało zabitych, a około 100 odniosło rany.

ZWYCIĘSTWO POD TERUELEM

SEWILLA, 23.1. Gen. Queipo del Llano oświadczył, iż posuwano się do walki powstańców na froncie Teruelu trwało w ciągu dnia wczorajszego nadal na odciśnięcie północnym i południowym. Opór nieprzyjaciela został wszędzie złamany. Oddziały rządowe były ściągane i zmuszone do

pozostawienia kilkuset zabitych i jeńców.

PRYZNAJĄ SIĘ DO PORAZKI

BARCELONA, 23.1. Komunikat urzędowy ministerstwa obrony narodowej głosi: Walka na frontach Teruelu trwa z dalszym ciągiem. W późnych godzinach południowych nieprzyjacieli udało się zmienić nieco nasze linie na południe od Muleton. Straciliśmy dwa samoloty nieprzyjacielskie, a straciliśmy jeden.

JAK ZBOMBARDOWANO „THORPENES“

BARCELONA, 23.1. Korespondent Havasa przeprowadził wywiad z kapitanem statku brytyjskiego „Thorpenes“ bombardowanego w dn. 20 bm. w porcie Targony przez trzy bombowce i jeden samolot myśliwski. Jak wiadomo, bombardowanie spowodowało śmierć 4-ech osób. Ponadto 7 osób zostało rannych, a 3-ech marynarzy zginęło bez wieści. Zdaniem kapitana, parowiec był celem ostrzeliwania, ponieważ w porcie nie było wówczas żadnego okrętu, a miejsce, gdzie „Thorpenes“ stał na kotwicy, jest bardzo oddalone od portu i od obiektów wojskowych. Po obu stronach statku, wymalowane były barwy brytyjskie, a flaga była bardzo widoczna. Bomba wagi 500 kg. spadła w odległości 10 mtr. od statku, czyniąc w nim otwór sze-

rokości 15 m., a długości 8 m. oraz uszkodzając rury kotła. Samoloty miały odznaki hiszpańskich wojsk narodowych.

Konfrontacja w szpitalu

Koszacki badany przez policję

Ofiara głośnego zamachu rewolwerowego, dokonanego na ul. Chmielnej w październiku roku ubiegłego, robotnik Adam Koszacki, w dalszym ciągu przebywa na kuracji w szpitalu Dzieci Jezus.

Rana po amputacji palca przestrelonej nogi jeszcze się nie zagoiła, co uniemożliwia dalszą

z kolei operację zaszycia poszarpanej kuli tętnicy.

Koszacki oskarżony jest o udział w napadzie na red. W. Wasilutynskiego. W związku, z tym przesłuchiwany był podczas pobytu w szpitalu przez wywiadowcę policji, przy czym odbyła się konfrontacja z red. W. Wasilutynskim, który w tym celu przybył do szpitala.

W 75 rocznicę

powstania 1863 roku

Z okazji 75-lecia powstania styczniowego w kościele garnizonowym p. w. Najświętszej Marii Panny Królowej Polski została odprawiona o godz. 11-ej rano pontyfikalna Msza św., celebrowana przez ks. biskupa w. p. gen. bryg. Józefa Gawlinę w asyście licznych duchowieństwa. Kazanie wygłosił ks. prałat Bronisław Michalski.

Na nabożeństwie obecnych było 16 weteranów i weteranek ze sztabem powstańcym, minister spraw wojskowych gen. dywizji Kasprzycki, generałowie, delegacje szkół podchorążych, delegacje pułków wojska polskiego, noszących imiona bohaterów powstania.

Ponadto obecni byli przedstawiciele władz państwowych, miejskich, członkowie komitetu obchodu 75 rocznicy powstania styczniowego oraz różnych organizacji.

Wzdłuż nawy kościoła po obu stronach ustawiły się liczne poczty sztandarowe szkół warszawskich (męskich i żeńskich) i organizacji.

Przed kościołem w czasie nabożeństwa stał batalion reprezentacyjny związku rezerwistów.

Po nabożeństwie weterani odejchali w asyście szwadronu

szwoleżerów do Belwederu, gdzie złożyli wieniec.

Z Belwederu weterani udali się

do prezydium rady ministrów, gdzie p. premier gen. Składkowski podejmował ich śniadaniem.

Przymusowe kartele

Niedawno Ministerstwo Przemysłu i Handlu rozwiązało dwa kartele, a mianowicie: Porozumienie Towarzystwa Fabryki wyrobów azbestowych i gumowych „Leonowi” z austriacką firmą „Semperit Oesterreichisch - Amerikanische Aktiengesellschaft” oraz Porozumienie Zrzeszenia producentów drożdży z czechosłowackim Związkiem drożdżowym. Oba kartele miały charakter kartelów międzynarodowych. Natomiast nie został rozwiązany, aczkolwiek głośno o tym mówiono, wewnętrzny - krajowy kartel drożdżowy.

Jednocześnie w sferach gospodarczych krąży pogłoski, pochodzące jednak z poważnych źródeł, o przymusowej kartelizacji, jaka ma być w najbliższej przyszłości wprowadzona i która ma być pewnego rodzaju korporacjonizmem w naszym ustroju gospodarczym.

Dotychczasowa nasza poli-

tyka kartelowa pozbawiona jest całkowicie jakichś wyraźnych linii wytycznych. Spotykamy się z najrozmaitszymi zarządzeniami, idącymi bądź w kierunku rozwiązywania niektórych karteli, bądź też w pewnym czasie stopniowego ich przywracania. Społeczeństwo nie może dostrzec wyraźnego celu, do którego cała ta polityka zmierza. Teraz w dodatku przychodzą jeszcze pogłoski o kartelach przymusowych, mających stanowić wstęp do jakiejś gruntownej przebudowy gospodarczej.

Chcąc mieć jasny pogląd na całokształt tych zagadnień, trzeba sobie jasno uprzytomnić, że podstawą życia gospodarczego jest jednostka, działająca na własne ryzyko i ponosząca za swe działania osobistą odpowiedzialność. Życie gospodarcze winno być oparte na indywidualnych przedsiębiorstwach, stanowiących prywatną własność ich kierowników.

Kartele nie mogą hamować rozwoju tych indywidualnych prywatnych przedsiębiorstw.

Natomiast są pewne dziedziny życia gospodarczego, które nie nadają się do prywatnych form gospodarowania, gdyż stanowią dla ich kierowników nie tylko warsztat gospodarczy, ale narzędzie wpływów politycznych. Tu wymienić trzeba takie gałęzie przemysłu, jak przemysł węglowy, przemysł hutniczy, elektrownie. W tych dziedzinach przemysłu kartele przymusowe mogą się stać wstępem do uspołecznienia tego typu przedsiębiorstw.

Konieczne jednak jest zachowanie jednego warunku. Muszą przyjść nowi ludzie, nie przeżarci zgnilizną kapitalistyczną. W dzisiejszym bowiem stanie rzeczy, gdy kierownictwo szeregu przedsiębiorstw spoczywa w rękach jednostek o psychice prywat-

Strajk konfidentów

Dwa morderstwa zlikwidowały niezwykle zatarg

MONTREAL, 23.1. Strajki 1937 r. zakończył strajk „konfidentów policyjnych” (stool pigeons) w Montrealu. Powodem strajku było to, że departament policji na skutek oszczędności nie mógł przeznaczyć agentom żadnej sumy na ich opłacenie (oficjalnie instytucja konfidentów nie jest znana), a oni nie chcą informować darmo. Nie wiadomo jakby strajk się zakończył, gdyby nie to, że równocześnie popełniono w Montrealu dwa morderstwa, do wyświeślenia których pomoc konfidentów była niezbędna. Pieniądze się znalazły i po tygodniu policja miała w ręku sprawców morderstw.

na), a oni nie chcą informować darmo. Nie wiadomo jakby strajk się zakończył, gdyby nie to, że równocześnie popełniono w Montrealu dwa morderstwa, do wyświeślenia których pomoc konfidentów była niezbędna. Pieniądze się znalazły i po tygodniu policja miała w ręku sprawców morderstw.

Rozbrojenie żydów w Rumunii

Odebranie pozwoleń na broń

Wysiedlenie obcych kupców i przemysłowców

CZERNIOWCE, 23.1. Prasa donosi, że rząd rumuński postanowił, iż kupcy i przemysłowcy, obywateli obcy, których przedsiębiorstwa zostały zarejestrowane po 1 stycznia 1930 r., zostaną wydeleni z granic kraju. Wyjątki zostaną poczynione tylko dla takich przedsiębiorstw, których działalność przynosi pożytek krajowi.

CZERNIOWCE, 23.1. Prasa pi-

kuje, że rumuńskie ministerstwo wyznało zarządzenie wydalenie wszystkich, przebywających w Rumunii rabinów obywateli nie-rumuńskich oraz że wyszło zarządzenie, nakazujące odebranie żydom posiadanych zezwoleń na broń palną. W przyszłości zezwolenia takie nie będą żydom wydawane.

żenie, nakazujące odebranie żydom posiadanych zezwoleń na broń palną. W przyszłości zezwolenia takie nie będą żydom wydawane.

Wilhelm II w piwnicy

BERLIN, 23.1. W Duisburgu wydarzył się niedawno charakterystyczny wypadek. Pracownik

pewniej instytucji został usunięty za to, że zniósł do piwnicy z węgłem portret byłego cesarza Wilhelma II-go, zdobiący ścianę gabinetu dyrektorskiego.

Seria wyroków śmierci w obwodzie Donieckim

MOSKWA, 23.1. Prasa sowiecka dopiero teraz ujawnia, że w obwodzie donieckim dn. 23 listopada ub. roku skazano na śmierć 6 oskarżonych o należenie do „kontrewolucyjnej trockistowsko - bucharinowskiej organizacji dywersyjno - nacjonalistycznej, uprawiającej szkodnictwo w rolnictwie”. Jednemu ze skazanych karę śmierci zamieniono na 15 lat więzienia, w stosunku do pozostałych wyrok wykonano.

W Woroneżu rozstrzelano 6 osób oskarżonych o „szkodnictwo w rolnictwie”. W Ipatowie (Kaukaz północny)

sąd skazał na śmierć 6 funkcjonariuszy domeny państwowej z dyrektorem na czele, oskarżonych o należenie do „kontrewolucyjnej organizacji prawicowo - trockistowskiej” i o „szkodnictwo w rolnictwie”.

Charakterystyczna książka

b. premiera Węgier

RZYM, 23.1. Były węgierski premier Bethlen wydał w języku

włoskim książkę p. t. „Węgry i Europa”. Bethlen w książce tej wysunął szereg śmiałych pomysłów, m. in. rewizję traktatu w Trianon. Proponuje on Rumunii stworzenie z Siedmiogrodu niepodległego państwa, sui generis węgiersko-rumuńskiej Szwajcarii. Zdaniem Bethlena, trzy państwa predestynowane są do odegrania decydującej roli w przyszłej Europie. Państwa te: Węgry, Rumunia i Polska.

Całe terytorium na północ od Karpat, do Bałtyku i zatoki Fińskiej powinno znajdować się — zdaniem Bethlena — pod zwierzchnictwem Polski.

Tereny, leżące na południu od Karpat — pisze Bethlen — powinny przapaść w udziale Węgrom, a południe Europy (półwysp Bałkański) powinno znaleźć się pod rządami rumuńskimi.

Jak widzimy, przesunięcia bardzo śmiałe i zmieniające kartę Europy w sposób, przeczący zasadzie państw narodowych.

Chmurno

Przewidywany przebieg pogody w dn. 24 bm.: Po krótkotrwałych przejaśnieniach ponowny wzrost zachmurzenia aż do opadów, począwszy od zachodu kraju. Temperatura bez większych zmian (na ogół lekki wzrost). Wiatry połudn. - zach. i zachodnie. Dolne umiarkowane. Górne ok. 50 km. na godz.

= Perły i karabiny =

Obcy wiodą Francję do ruiny

B. szpieg Duclos

domaga się kary śmierci dla generała

Niebo nad Sekwaną znowu zasnuło się najczarniejszymi chmurami. Nie ma już gabinetu Chautemps — Blum, zostało po nim jeno ponure dziedzictwo, mógły zatrute folksfrontową mistyką, ruiny i zgłiszczą w każdej dziedzinie publicznego i prywatnego życia narodu francuskiego.

BILANS

W maju 1936 r. na zasadzie porozumienia zawartego między lozami i Kominternem przychodził do władzy „folksfront” w pierwszej koncepcji Blum — Chautemps w atmosferze takiego zakłamania, w powodzi frazesów i różnych obłokach obietnic, że dziś, gdy po upadku drugiego jego koncepcji Chautemps — Blum chce się sporządzić taki bilans działalności, to trzeba zaczynać w najbardziej prymitywny sposób. Zrobimy więc pionową kreślę, po jej lewej stronie umieścimy datę np. 1 czerwca 1936 r. a po prawej 10 stycznia 1938 r. a potem piszmy sobie na chybił trafił ceny w Paryżu:

CENY W PARYŻU:

	1.6.1936 r.	10.1.38 r.
Bilet na metro	0,70	1,10
Abonament autobus.	6,00	9,00
Gas (mtr.)	0,98	1,25
Elektryczn. (1 kWh.)	1,351	1,950
Bilet do Marsylii 3 kl. 173 00	273,00	
List zwykły	0,50	0,65
Telegram (15 słów)	3,00	4,00
Taksówka (1 km.)	1,25	1,50
Tytoni zwykły (40 gr)	2,50	3,00
Tona węgla	310—320	395—415
Chleb (1 kg)	1,60	2,60
Mleko (litr)	1,80	2,00
1 litr wina	1,35	2,45
Wółowina (1 kg)	13,80	21,80
Ciecierzyna (1 kg)	14,80	24,00
Funt sz.	76,25	147,60
Dolar	15,19	29,45
Dziennik	0,25	0,40

W tym samym okresie podniesiono podatki o średnio 20 proc., przy czym już uchwalone przez parlament nowe stawki na rok 1938 przewidują dalszą zwwyżkę od 40 do 50 proc. Tę jeszcze można zrozumieć, jako chęć dotkliwego uderzenia t. zw. „burżuazji”, „kapitalistów”, „obszarników” (najwyżej, bo o 50 proc. podniesiono stawki przy podatku gruntowym). Ale jak wytłumaczyć jednocześnie niesłychane uprzywilejowanie „kamieniczników”? 10-procentowa obniżka

komornego wprowadzona dekretem rządu Laval'a nie obowiązuje od dawna. Od 1 stycznia 1938 r. podwyższono czynsz w starych domach do wysokości 180 procent opłat pobieranych w r. 1914. Do tego dochodzi 30 procentowa podwyżka świadczeń. I już się przewiduje ustawowo dalszą 10-procentową podwyżkę komornego od 1 lipca r. b.

OBCE DECYDUJE

Wydawałoby się, że te „dobrodzieństwa” finansowej natury wystarczą, by w kraju rentierów i ludzi oszczędnych, a pracowitych, za jaki uchodzi Francja, gniew uderzonego tak dotkliwie po kieszeni ludu — zmiotł od dawna i bez śladu podobny rząd. A tymczasem Chautemps upadł właśnie na rozkaz Moskwy i przy wydatnej pomocy Lejby Bluma. A reakcji „ludu” i przebudzenia prawdziwej Francji jak nie widać, tak nie widać. Fala apatii, bierności i zniechęcenia, która rozlała się po całym kraju po czerwonym triumfie wyborczym w czerwcu 1936 r. utrzymuje się nadal, raczej głębsza i większa jeszcze, niż kiedykolwiek. Inaczej niegdyś bywało. Wkrótce po zakończeniu wielkiej wojny stała się Francja widowiskiem strajków powszechnych, paraliżujących żywot całego kraju. I wówczas to tysiące młodych inżynierów, lekarzy i adwokatów, studentów, świeżo zdembilizowanych oficerów i żołnierzy zgłaszało się samorządnie na miejsce strajkujących, wesoło z łście galickim humorem spełniając za darmo roboty, do których nie byli zupełnie przygotowani.

„Nie widzimy, by się obecnie objawiał podobny ruch”, stwierdza w sylwestrowym numerze „Je suis partout” Jean Meillonas.

WCZORAJ A DZIŚ

Niespełna 6 lat temu na wiadomość, że gabinet Herriot'a, wyrzekł się pod presją Anglii i Ameryki odszkodowań niemiec-

kich, zamierza mimo to płacić długie wojenne Stanom Zjednoczonym, cały prawie Paryż ruszył pod pałac Bourbonów, w którym toczyły się obrady Izby Deputowanych i zmusił parlament do obalenia rządu. W lutym 1934 r. w podobny sposób gniew ludu Paryża zmiotł gabinet Daladier za zbyt wyraźne ratowanie od zasłużonej kary zamieszanych w aferę Stawiskiego dygnitarzy, wśród których wówczas miejsce zajmował b. premier, Kamil Chautemps.

A dziś, gdy francuski przemysłowiec zwalnia z pracy socjalistycznego żydka z Jekaterynosławia, Morducha Rivinova za to, że mu w fabryce zorganizował podśluch telefoniczny, tow. Carasso, Włoch naturalizowany, sekretarz komunistycznej Federacji robotników przemysłu drewnianego, daje rozkaz strajku, początkowo ograniczonego do Zakładów „Goodrich”, a później dla zademonstrowania solidarności proletariatu i siły komunistycznych związków, zamienionego w strajk powszechny. Na rozkaz z Moskwy komuniści obalają rząd, a Lejba Blum znów próbuje sięgnąć po władzę.

Jednocześnie w więzieniach, zamiast tych, co podkładają żagiew pod gmach Francji, siedzą garść uczciwych, porządnych i poniewieranych, oskarżonych o najokropniejsze zbrodnie, gdy jedyną ich winą było to, że nie chcieli i nie mogli dłużej patrzeć, jak ginie kraj, za który dwadzieścia lat temu krew leli ofiarne na polach bitew Wielkiej Wojny.

OSKARZENIE I OSKARZYCIELE

Jakżeż wymowne i pouczające jest samo zestawienie głównych oskarżonych i oskarżycieli w procesie Kagularów. Oskarżeni, to weterani Wielkiej Wojny z bohaterskim gen. Dussaigneura na czele. O ich przeszłości dostatecznie mówią ich nazwiska, stopnie wojskowe, rany i wysokie odzna-

czenia bojowe. A oskarżyciele? Nim oficjalny patronat nad nimi objął m. n. Dormoy, występowali i dziś występują głównie w trzech naczelnych organach folksfrontowej prasy: radykalnej „Oeuvre”, socjalistycznym „Populaire” i komunistycznej „Humanité”.

„Oeuvre” to organ masonerii, wydawany za pieniądze bankiera Marschalla, niedawno skazane go przez Sąd w Strasburgu za bardzo podejrzaną sprawę. „Populaire”, lejborgana Bluma. Wzajemnie do ręki kilka jego pierwszych lepszych numerów i wy czytamy nazwiska współpracowników tego instrumentu do ogłupiania francuskiego robotnika: Blum, Rosenfeld, Hermann, Moch, Zyromski, Weil, Cohen, Adria, Goldschield, Noati, Lieberman, Schlessler, Deutsch, Tasca, Oppenheim, Hirschowitz. Chyba dosyć. A mamy jeszcze w numerze z 30-go grudnia pięknego „Francuza” nazwiskiem Schwarzenrubera, a w numerze z 3-go stycznia tow. Gyomai, Haussnera, Hirscha i Schermanna.

Najgłośniejszą zaś domaga się kary śmierci dla gen. Dussaigneura i ks. Pozo di Borgo w oficjalnym organie batiuszki Stalina w Paryżu „Humanité” tow. Duclos, niegdyś szpieg skazany przez wojskowy sąd francuski, dziś wiceprzewodnicząc francuskiej Izby Deputowanych.

S. A. G.

Samobójstwo ucznia

LWÓW, 23. 1. Donoszą z Rzeszowa: Wstrząsające samobójstwo popełnił tam uczeń 3 klasy gimnazjum, 17-letni Walerian Sidor. Wyszedł on podczas nauki do ubikacji i tam powiesił się na pasku i krawacie. Według krzącących pogłoszek przyczyną rozpaczliwego kroku chłopca była nieszczęśliwa miłość do pewnej dziewczyny w tym samym wieku, która niedawno z nim zerwała.

„ABC” dla Śląska

Oddział ABC w Katowicach ul. Stawowa 16 — tel. 318-28.

Korfanty na czele Stronnictwa Pracy na Śląsku

KATOWICE, 23. 1. (tel. wł.). W Katowicach odbył się w niedzielę zjazd wojewódzki Stronnictwa Pracy. Wybrano nowe władze z prezesem Wojciechem Korfantym na czele urzędującym prezesem

jest dr. Tempka z Chorzowa. Wspomnieć należy, że przed zjazdem grupa opozycjonistów Str. Pracy z p. Gackim na czele rozdała ulotki, których treść była wymierzona przeciwko niektórym osobom Stronnictwa.

Spór o podatek specjalny od 1000 pracowników Spółki Brackiej

KATOWICE, 23. 1. Związek zawodowy „Praca Polska” zwrócił się do ministerstwa skarbu o rozstrzygnięcie sporu, jaki wynikł na tle sprawy potrącania podatku specjalnego pracowni-

kom Spółki Brackiej. Jak się dowiadujemy spór został skierowany z kolei do Ministerstwa Opieki Społecznej, które wyda w tej sprawie decyzję. Sprawa jest bardzo ważna, gdyż dotyczy około 1000 pracowników.

Nie ustała skargi na Zarząd Dóbr ks. Pszczyńskiego

KATOWICE, 23. 1. W Starym Bieruniu, w pow. pszczyńskim, odbyło się zebranie miejscowych rolników, którzy skarżyli się na praktyki zarządu dóbr ks. Pszczyńskiego. Wskazywano na to, iż drobni dzierżawcy muszą opłacać zbyt wysokie czynsz, gdy z drugiej strony zarząd nie chce robić żadnych wydatków w związku z wykopaniem rowów, służących do odwodnienia pól. Drobny dzierżawcom, których sytuacja w powiecie

pszczyńskim jest już i tak trudna, wyrządza się w ten sposób wielkie krzywdy.

W końcu poskarżyli się zebrani, iż w związku z budową nowej linii kolejowej Tychy — Nowy Bieruń, Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Katowicach odebrała część rolnikom wielkie obszary gruntu i nie zapłaciła należności, choć sprawa ta datuje się prawie od dwóch lat.

Trzeci sprawca napadu w Nowej Wsi aresztowany

KATOWICE, 23. 1. Jako trzeciego sprawcę napadu rabunkowego na właściciela sklepu, Luźę Kalinowską z Nowej Wsi, zatrzymane Alfreda Krzymy z Nowej Wsi. Krzymy był dobrym znajomym Kalinowskiej i bardzo często odprowadzał ją w godzinach wieczornych ze sklepu do domu, wskazywał, że miał okazję dowiedzieć się, ile Kalinowska nosi przy sobie pie-

niędzy. Ponieważ Krzymy znalazł się w trudnych warunkach finansowych, zorganizował on napad na swą znajomą, namawiając do tego Alojzego Meiksnera i Alfonsa Polocka z Nowej Wsi. Cała trójka znajduje się już w więzieniu.

Straszne skutki p. aństwa

Ostatniej nocy zaccadzieli od wydobycia gazu z kopalni świetnego robotnicy Edward Chromik i Alfons Polok, zam. przy ul. Dąbrówki w Katowicach. Oba odwieziono natychmiast do szpitala miejskiego, jednak Chromik zmarł jeszcze w karetce Pogotowia Ratunkowego. Stan Poloka jest groźny.

W czasie dochodzeń stwierdzono, że Chromik wrócił w nocy pijany i wskutek nieostrożności otworzył kurek przewodu gazowego.

Teatry śląskie

Katowice. Teatr im. St. Wyspiańskiego: godz. 20 „Na Łyczakowie”. Bielsko. Podziadek, godz. 19.30 „Na Łyczakowie”.

Bestialski napad 1 zabity, 3 kobiety ranne

Bestialski napad miał miejsce w Brzeżanach. Do naszego domu, stanowiącego własność 60-letniej straganiarki, Marii Multen, wpadło kilku nieznanych sprawców i oddali w kierunku znajdującej się w pokoju właścicielki domu oraz jej rodziny szereg strzałów rewolwerowych. Strzały okazały się tragiczne. Od kul napastników padł na miejscu ranny w głowę zięć gospodyni, Jan Basara. Maria Mul-

tan, odniosła również ciężką ranę głowy. Ponadto ranna została córka straganiarki, zżona zabitego, Helena Basara oraz druga córka, Stefania Tomaszewska. Ranne kobiety przewiezione zostały do szpitala. Przyczyna bestialskiego napadu nie została do tej pory ustalona. W każdym razie napad nie miał charakteru rabunkowego, gdyż z mieszkania nic nie zginęło.

Kronika poznańska

ODDZIAŁ „ABC” POZNAŃ: 27 GRUDNIA 2

TEATRY

TEATR POLSKI: „Dobra wróżka”.

TEATR WIELKI: O godz. 15 „Domki trzech dziewcząt”, a godz. 20: „Carmen”.

TEATRYK „KUKU” W „ADRII”: „Idziemy na dziady” — szopka polityczna — satyryczna.

KINA

ADRIA: „Ty co w Ostrej świątyni”.

APOLLO: „Władca”.

CORSO: „Diabły dzikiego Zachodu”.

GLORIA: „Ogród Allahach”.

GGWIAZDA: „Scypion afrykański”.

METROPOLIS: „Ostatni pociąg z obłężonego miasta”.

OSWIATOWE ICL: o godz. 4: „Rewla na ekranie”, o godz. 6, 5: „Tylko raz kochała”.

RENAISSANCE: „Walka o złote pole”.

SEANCE: „Zdrójka”.

SFINKS: „Szept miłości”.

ZE ZRZESZENIA KUPCÓW CHRZEŚCJAN

Zrzeszenie Kupców Chrześcijan w Poznaniu, które niebawem święcić będzie 25-lecie swej działalności, organizuje cykl wykładów dla pracowników i pracowników kupieckich. Tematem wykładów będzie towaroznawstwo sprzedawcze, zagadnienie żywej reklamy i rola pracowników kupieckich w akcji unarodowienia życia gospodarczego. Kurs rozpocznie się w pierwszych dniach lutego, a wykłady będą następnie wydane drukiem w specjalnej broszurze.

SZOPKA POZNAŃSKA

Począwszy od piątku w lokalu „Adrii” powiększony zespół teatryku „Kuku” występuje z szopką satyryczną — polityczną prof. Szerbowskiego, Drewicza i Sk. p. t.: „Idziemy na dziady”. Kuleki zaprojektował prof. Roguż i ilustracje muzyczną opracował p. Nowicki. Wreszcie ma Poznań swoją szopkę. (hs.)

P. K. O. w r. 1937

Wkłady przekroczyły miliard Z konferencji prasowej

W dniu 22 bm. w Centrali PKO odbyła się pod przewodnictwem Prezesa Grubera konferencja prasowa. Charakterystyką działalności PKO w r. 1937 prezes dr. Gruber podkreślił, że wstąpienie doniosłej wagi fakt, że kapitały wkładowe wzrosły w roku sprawozdawczym o 144,5 miliona zł. i przekroczyły miliard złotych, osiągając 1.037.3 miliona zł. Tak pokazała suma wkładów stawia PKO na pierwszym miejscu wśród instytucji finansowych w Polsce.

Analiza poszczególnych działań pracy PKO potwierdza też opinie, że instytucja ta spełnia pionierską rolę krzewienia idei oszczędności wśród najszerszych warstw społeczeństwa polskiego. Tak więc w dziedzinie oszczędnościowym czysty przyrost wkładów w roku 1937 osiągnął nie notowaną dotychczas sumę 120,9 miliona zł. W związku z tym ogólny stan wkładów wzrósł w roku sprawozdawczym do sumy 781,8 miliona zł. Również ilość książeczek oszczędnościowych wzrosła o 636.439 do ogólnej liczby 2.919.747 książeczek. Pomyślnym zjawiskiem w działalności oszczędnościowej było równomierne kształtowanie się ruchu wkładów oszczędnościowych na przestrzeni całego roku: wszystkie miesiące zamknęły dodatnimi wynikami. Przeciętny miesięczny przyrost wkładów wynosił ponad 10 milionów zł., a liczba książeczek zwiększała się równoległe przeciętnie o 58.009 książeczek miesięcznie.

Ten wspaniały rozwój PKO w zakresie gromadzenia oszczędności występuje jeszcze wyraźniej przy porównaniu wyników pracy, osiągniętych w tym dziale na przestrzeni ostatnich 10-ciu lat. Oto bowiem liczba książeczek w tym okresie wzrosła szesnastokrotnie, a suma wkładów oszczędnościowych dwunastokrotnie. Osiągnięcie tak pięknych wyników w dziale oszczędnościowym

zawdzięcza PKO nie tylko ożywieniu gospodarczemu, a więc i postępującemu z nim wzrostowi oszczędności, ale i własnym planowym wysiłkom. Tu znowu warto przytoczyć cyfry, które, przemawiając do przekonania, zilustrują zarazem najlepiej powyższy pogląd. Mianowicie jedna książeczka PKO przypada obecnie na 12 mieszkańców, podczas gdy jeszcze 10 lat temu jedna książeczka przypadała na 162 mieszkańców.

W innym dziale pracy PKO, a mianowicie w obrocie czekowym, globalna suma obrotów wzrosła w porównaniu z rokiem ubiegłym o przeszło 4,7 miliarda zł., osiągając w roku sprawozdawczym również nie notowaną dotąd sumę 32,7 miliarda zł. Dodajmy, że obroty na rachunkach czekowych wzrosły w ostatnim 10-leciu z 16 do 32,7 miliarda zł., a więc o przeszło 100 proc. Ogólny obrót wyniósł 34,5 miliarda złotych.

Jednocześnie ze wzrostem obrotów zwiększyła się znacznie ilość operacji czekowych w PKO wynosząc w r. 1937 51,7 miliona (o 4,5 miliona operacji więcej niż w r. 1936). Stan wkładów na 74.908 rachunkach czekowych na dzień 31 grudnia 1937 r. wynosił 255,6 miliona zł., a więc w porównaniu z końcowym stanem z roku 1936 wzrósł o 23,6 miliona zł.

Dynamika rozwoju działy ubezpieczeń na życie wykazuje wzrost zarówno liczby polis, jak i sumy ubezpieczenia: liczba czynnych polis wzrosła o 10.958, wynosząc na ultimo roku sprawozdawczego 186.018, a suma na którą zostały zawarte ubezpieczenia, wzrosła o 16,5 miliona zł., wynosząc 200,2 miliona zł. Tak pokazuje wzrost ubezpieczeń w PKO wykazuje wyraźnie, że ten typ ubezpieczeń najlepiej odpowiada możliwościom finansowym naszej ludności.

W innych działach rok 1937 w

Kronika pomorska

35.000 BEZROBOTNYCH NA POMORZU

(a). W Toruniu odbyło się posiedzenie Woj. Obywatelskiego Komitetu Pomocy Zimowej Bezrobotnym. Dyrektor Funduszu Pracy p. Sieradzki oświadczył, że ilość bezrobotnych odbierających świadczenia z pomocy

zimowej na terenie całego Pomorza wynosiła w dniu 15 grudnia 1937 r. 15.167, a liczba dożywianych dzieci 25.466. Z końcem grudnia jednak ilość bezrobotnych uprawniających do otrzymania świadczeń wzrosła do 25.098 osób. Prawdopodobnie w lutym liczba bezrobotnych wzrośnie do 35.000.

STYCZEŃ

SIENCE

Wschód Zachód

29 16 - 7

24

K S C Z Y C

Wschód Zachód

1 - 43 10 33

Di. dnia Przybywa

8 38 0 54

NIEDZIELA

Dziś: św. Tymoteusza.
Jutro: Nawr. św. Pawła.

Fabryka Frykotary
Jan Matyszkowski
102. Karmakowska 134
Cennik: 33. Nowy Jork 40
Karmakowska 36

OGŁOSZENIA DROBNE

MEBLE

MEBLE Firma chrześcijańska. Ciężkie, nowe, wygodne. Duży wybór nowoczesnych mebli gotowych — ratami. Szukajcie.

MEBLE gotowe i na zamówienie własnego wyrobu poleca Chrześcijańska Wytwórnia Karyłowski i Gorgas, ul. Świętokrzyska 2.

KUPNO, SPRZ. OAZ

Maszyny do pisania Torpedo podrobie Thales; duży wybór maszyn, arytmometrów szyn o innych. Sprzedaż — Remonty. Maczunder, Marszałkowska 83 tel. 700 05.

ROZNE

Tablice n. gobowe szyldy i reklama własnego wyrobu na szkle, trwale, estetyczne i tanie poleca „Remy”. Warszawa — Ugrodoma 10, tel. 11.15.77.

ABC sportowe

Narciarskie mistrzostwa okręgowe

Nowacki wygrywa w Zakopanem

Haratyk na Śląsku

W sobotę w Zakopanem w ramach narciarskich mistrzostw okręgu podhalańskiego odbyły się 3 biegi dla młodzików na dystansie 4 km, dla juniorów na dystansie 8 km i dla seniorów na 16 km.

Warunki śniegowe na trasie dobre. Wyniki biegu 16 km. do biegu otwartego i zlożonego (startowało 67 zawodników, ukończyło 57):

1) Nowacki (Strzelec) 1.04.06, 2) Karpel (P. W. Leśników) 1.06.10, 3) Wówkonowicz (Wisła) 1.08.26, 4) Dziadzi (Strz.) 5) Wawryt (Sokół), 6) Berych Wład. (S. N. P. T. T.), 7) Mardula (Sok.), 8) Pększa (SNPTT), 9) Wnuk (W.), 10) Orlewicz Marian (W.), 12) Skupien (SNPTT), 14) Marusarz Stanisław (SNPTT).

Bieg 8 km. juniorów zgromadził 59 zawodników, ukończyło 49. 1) Kula Stanisław (SNPTT) w czasie 35.24, 2) Tapek (W.) 36.55, 3) Doroba (W.) 37.28.

W grupie młodzików na dystansie 4 km. startowało 34, bieg ukończyło 29 zawodników:

1) Majer (Sok.) 20.58, 2) Wawryt (SNPTT) 21.11, 3) Gibala (SNPTT) 21.45.

MISTRZOSTWA OKRĘGU KRAKOWSKIEGO

W Rabce pierwsza część zawodów narciarskich o mistrzostwo okręgu krakowskiego P. Z. N.

Wynik biegu na trasie 16 km. jest następujący:

1) Stefan Kondys (K. T. N. Kraków) 1.16.15, 2) Zygmunt Kondys 1.19.18, 3) Kaler (AZS Kraków) 1.22.20.

Startowało 18 zawodników. Bieg ukończyło 15.

MISTRZOSTWA ŚLĄSKA

W Szczyrku rozpoczęły się mistrzostwa narciarskie okręgu śląskiego biegiem na 18 km. oraz dla juniorów na 12 km. Na starcie stanęło 76 zawodników.

Pierwsze miejsce zajął Haratyk (WKS Bielsko) 1:09:45, 2) Legierski (SKN) 1:11:58. Zawodnik ten

startował po raz pierwszy w grupie seniorów. 8) Czepczor (mistrz Polski w maratonie narciarskim).

W grupie juniorów na 12 km. pierwsze miejsce zajął Marek (Wisła) w czasie 1:00:54 przed Cymbalą (Szczyrk) i Burym 2.

Zniesienie rozgrywek w sobotę mimo protestu piłkarzy żydowskich

W ubiegłą niedzielę stycznia odbyło się doroczne walne zebranie WOZPN. Obrady przeciągnęły się do późnego wieczora. Trzy zasadnicze sprawy wywołały największe zainteresowanie i najdłuższe debaty a mianowicie: nowy statut Okręgu, sprawa karencji i wniosek klubu „Fala” o zniesienie sobotnich rozgrywek.

Przeciw zasadniczym postanowieniom projektu nowego statutu wystąpił pod firmą klubu Sarmata — Robotniczy Podokręg Autonomiczny. Dla uzgodnienia reakcji statutu wybrano specjalną komisję, która w głównych zarysach podtrzymała projekt zarządu. Przedstawiciel R. P. A. w imieniu mniejszości komisji bronił na plenum swych wniosków zmierzających do uniezależnienia podokręgu od władz okręgowych. W głosowaniu przyjęto statut w brzmieniu proponowanym przez komisję statutową większością 104 głosów przeciw 40.

Zniesienie karencji uchwalono 75 głosami przeciw 65.

WIADOMOŚCI Z TORU

Otwarcie sezonu w Zakopanem

Za Cross Country płacono 92 zł.

Otwarcie sezonu w Zakopanem spotkało się z żywym zainteresowaniem warszawskich miłośników totalizatora. Już na pół godziny przed pierwszym wyścigiem we wszystkich lokalach kas miejskich w Warszawie zgromadzili się tłumy publiczności. Koło godz. 12-jej trudno było się dostać od kasy, każdy z zainteresowanych nie opuszczał lokalu, aż do zakończenia ostatniej gonitwy. Kasy miejskie zrobiły obrót przeszło 50.000 zł.

Wyplaty na ogół skromne. Jedynie za nieliczonego w gonitwie drugiej Cross Country płacono rewalacyjną sumę zł. 92 za 5. W gonitwie tej zdeklarowanie fawory-

zowaną była Pyszna, którą wszyscy totalizatorowicie pamiętali z toru warszawskiego, i doskonale go pochodzenia Kaeper. Poza tym

różnica, oczywiście poza gonitwą drugą, między wyplatami w Zakopanem i Warszawą była minimalna.

Wyniki gonitw w Zakopanem

Gon. 1. Dyst. 2.400. Nagr. 400 zł. 1) Ivar. chl. Szarata, 2) Bobrujsk (9). Bez miejsc: Harietta (48,5), Farys II (266), Ironia (477). Wyc. Homer, Garde Tol. Tot. (kasy Miejskie) 11 zł, franc. 5,50 i 5 zł. W Zakopanem: 12,50, 9 i 7 zł.

GON. 2. Dyst. 1400 m. Nagr. 400 zł. 1) Cross Country, j. Gryza, 2) Hetman Koronny (49). Bez miejsc: Mandarinetta (316,5), Carmencita (34), Pyszna (7), Kaeper (87,50). Wyc. Tęsknota i Garde Tol. Tot. 92 zł, franc. 37,5 i 18,50 zł. Zakopanem: 19, 12 i 17 zł.

GON. 3. Dyst. 1600 m. Nagr. „Otwarcia” 700 zł. 1) Bira, j. Biesiadziński, 2) Zapa (78,5). Bez miejsc: Tabarin (15), Markietanka (12,5). Wyc. Orleusz. Tot. 16,5 zł. Franc. 8 i 11 zł. Zakopanem: 9,50, 7,50 i 10 zł.

GON. 4. Dyst. 3200 m. Nagr. 800

zł. Przeszkody: 1) Kłopot j. Głowacki, 2) Nemrod (55), bez miejsca: Plaganti (24,5), Tragast (52,5), Kram (201,5), Hulaj (84,5). Wyc. Homer. Tot. 7 zł. Franc. 7 i 12,50. W Zakopanem: 6,50, 7 i 12 zł.

GON. 5. Dyst. 1600 m. Nagr. 500 zł. 1) Alerte, j. Balcer, 2) Norma (31). Bez miejsca: Ever More (38,5), Nounotte (38), Dęblin (11), za Odwagę zwrot stawek. Wyc. Azrael, Jasiek, Narocz Night Breeze. Tot. 17,5 zł. Franc. 9,5 i 11 zł. W Zakopanem: 16, 10 i 9 zł.

GON. 6. Dyst. 1800 zł. Nagr. 800 zł. 1) Lile Guard, j. Biesiadziński, 2) Cynara (39,5), bez miejsca: Lumina (29), Paiva (19), Hipogryf (141), Forrys (138). Wyc. Kaeper, Ewka, Debello, Mandarinetta. Tot. 9,50, Franc. 8,50 i 13 zł. W Zakopanem: 18, 7 i 7,50 zł.

Dwa rekordy Polski bije Kalbarczyk w Oslo

W Oslo rozpoczęły się łyżwiarskie mistrzostwa Europy w jeździe szybkiej.

Na zawodach osiągnięto szereg doskonałych wyników. Program pierwszego dnia obejmował dwa biegi na 500 mtr. i 3000 mtr. Jedynym naszym reprezentantem na tych zawodach Kalbarczyk pobili w obu konkurencjach rekordy Polski osiągając na 500 m. czas 45,7, a na 3000 doskonalił czas 3 min. Kalbarczyk wykażal bardzo dobrą formę i wielką ambicję. Wynik jego na 3000 mtr. należy uważać za duży sukces, albowiem nasz rekordzista zajął w tym biegu 8-me miejsce, ulegając najlepszym łyżwiarzom świata jedynie o ulamki sekundy. Warto również podkreślić, że Kalbarczyk pobili sześciornocznego mistrza świata Staksrud i cały szereg pretendentów do tego zaczytywanego tytułu jak Haraldsen i innych.

Na 500 mtr. Kalbarczyk sklasyfiko-

wał się na 19-tym miejscu. Jak wiadomo, nasz zawodnik jest specjalistą od długich dystansów, a ulubioną jego konkurencją jest właściwie dystans 10 km., który jednak nie jest uwzględniony w programie mistrzostw Europy.

500 mtr. 1) Engnestangen (Norwegia) 42,4 (rekord norweski), 2) Freisinger (Ameryka) i Krog (Norwegia) w identycznym czasie 43,3. Dalsze miejsca zajęli kolejno Haraldsen (Norwegia) 43,5, Johansen (Norwegia) 43,8, Wallace (Ameryka) 43,9, Staksrud (Norwegia) 44, 3.000 mtr.: 1) Stepl (Austria) 4:53,6 (rekord Austrii), 2) Mathisen (Norwegia) 4:55,3, 3) Ballantrud (Norwegia) 4:55,3, 4) Engnestangen (Norwegia) 4:57,8, 5) Wasenius (Finlandia), zgłosił się w ostatniej chwili do mistrzostw 4:58,9, 6) Freisinger (Ameryka) 4:58,6, 7) Berzins (Lotwa) 4:57,8, 8) Kalbarczyk 5:00 (rekord Polski).

Mizerna obsada mistrzostw w jeździe figurowej

W pierwszym dniu mistrzostw łyżwiarskich Polski w jeździe figurowej pan, panów i parami odbyła się w Zakopanem jazda szkolna, do której stanęły 4 solistki, 4 solistów i dwie pary.

Wśród panów na czoło wysunęli się bracia Paweł i Artur Breslauerowie ze Śląska, dzieli ich w chwili obecnej różnica jednego punktu, o 30. ści.

pkt. za nimi znajdują się Kosiorok Henryk z Warszawy i Heinrich Wilhelm z Bielska.

Z pan na czoło wysuwa się Scheibertówna, a za nią klasyfikują się kolejno Ziajówna, Czorówna i Macurankowa (wszystkie ze Śląska).

W jeździe parami zwycięstwo Kutusów zdaje się nie uciegać wątpliwości.

Czarni prowadzą w mistrzostwach hokejowych Lwowa

Wobec poprawy warunków atmosferycznych we Lwowie rozgrywki hokejowe o mistrzostwo Lwowa zostały wznowione.

Pogon wygrała walkowerem z AZS 5:0 wobec tego stawiana się drużyna akademicka na torze.

Drugi z kolei mecz AZS — Le-

chia przyniósł niespodziewane zwycięstwo akademikom 1:0, przy czym decydujący punkt padł w trzeciej fazie gry.

W tabeli mistrzostw prowadzą nadal Czarni przed Pogonią i Lechią.

Spóźniający się na przedstawienia nie będą wpuszczani na salę

Starosta grodzki śródmiejsko-warszawski polecił pociągnąć do odpowiedzialności karno-administracyjnej dyrektorów przedsiębiorstw zaniedbujących przepis punktualnego rozpoczynania programów.

Niezależnie od tego, w interesie publiczności, przybywającej punk-

tualnie na widowiska, polecono spóźniających się nie wpuszczać na salę w czasie trwania przedstawienia, aż do najbliższego antraktu.

Słuszne i celowe zarządzenie starosty spotka się z powszechnym uznaniem, gdyż celem powyższego przepisu jest wdrożenie zarówno przedsiębiorców, jak i publiczności do punktualności, tak niezbędnej w życiu codziennym.

Opóźnianie przedstawień, szczególnie wieczorowych, wywołuje nieraz ten skutek, że publiczność spóźnia się na odchodzące w nocy ostatnie pociągi i tramwaje, co dezorganizuje porządek życia prywatnego, a zarazem depopularyzuje same imprezy w oczach publiczności.

Kary za nieprzestrzeganie przepisów widowiskowych są b. wysokie, a mianowicie sięgają mogą 3.000 zł. grzywny i 3 miesięcy bezwzględniego aresztu. Ponadto uporczywe nieprzestrzeganie przepisów grozi utratą koncesji.

Premiera „Balladyny” 28-go

Komitet uczczenia pamięci Ferdynanda Ruszczyca zawiadamia, że z powodu choroby wykonawcy roli tytułowej, p. Ireney Eichlerówny, termin uroczystego przedstawienia „Balladyny” został przelożony na piątek 28 stycznia r. b. Komitet równocześnie wyjaśnia, że zaproszenia i bilety zarezerwowane na dzień 25 b. m. ważne będą w dniu 28 b. m.

PALTA L. CZAPIŃSKI

Warszawa
ZURAWIA 31
tel. 851-01

JERZY MARIUSZ TAYLOR

72)

CZCICIELE WOTANA

POWIESC

Babka za to rozniewała się na niego ogromnie, naskarżyła ojcu, a ten gniewał się jeszcze więcej i na babkę i na syna. Wykrzykiwał coś, że przez te polskie książki wymówi mu pracę fabrykant, a potem za karę kazał synowi odśpiewać głośno, jak najgłośniej „Die Wach am Rhein”, i to odśpiewać klęcząc na rozsypanym grochu.

I jeszcze jedno wspomnienie. Oto, wertując tę książeczkę babcią, ciekawych chłopak zobaczył i zapamiętał napis, widniejący w rogu tytułowej kartki, napis wyblakły, ale wystarczająco wyraźny, aby go można było odcyfrować.

Ten napis brzmiał:

— Szymon Janik.

W dniu śmierci babki dopiero, kiedy ojciec załatwiał formalności pogrzebowe, młody Zygfryd dowiedział się, że tak nazywał się jego pradziadek, ale większego znaczenia temu nie przypisywał. Znaczenie tego faktu, na pozór błahego, na pozór zagubionego w niepamięci, zrozumiał za to teraz.

Czyżby są te oczy błękitne, których wspomnienie przesła- duje go od pewnej chwili, pokonując ból urażonej dumy? Czyżby są te włosy złociste o woni podobnej do zapachu doj- rzałego chmielu? Czyj śmiech brzmi tak perliście i radośnie, a kusząco?

Rozejrzał się dokoła z takim zdziwieniem, jakby się zbudził z ciężkiego snu. Nie. Nikogo nie było w pobliżu. Po prawej i po lewej stronie szumiły tylko wysokie topole. Zrozu-

niął, że bezwiednie zupełnie podążył drogą, która prowadzi do teresińskiego parku. W oddali majaczyły czerwone mury gotyckiej bramy i białe obok mury gajówki, w której mieszkała... ona.

I nagle przystanął. Galop, którego odgłos pochwylił przed chwilą, poczytując to za urojenie, znowu rozlegał się na drodze, wyraźny, coraz bliższy. Od bramy parkowej w kurzwie pyłu pędził jeździec.

Niebawem zrównał się z nim i osadził konia.

— Skąd pan idzie, panie nauczycielu? — zabrzmiało pytanie, zadane tonem dość poufałym, ale niekoniecznie przyjaznym. — Czy z kolonii? Nie było tam naszego młodego księcia?

Dr Zygfryd Johnke przypomniał sobie wreszcie te zuchwałe oczy i tę potarganą czuprynę. Był to stajenny księżny, jeden z przyjaciół młodych Erinów, którego niejedną raz widywał w ich towarzystwie.

— Nie widziałem tam młodego księcia — odpowiedział z wolna, sam się dziwiąc, że mówi po polsku. — A co się stało?

Chłopak spojrzał nań bystro, uśmiechnął się i też przeszedł na język polski.

— Książę zapodział się gdzieś od rana — wzruszył ramionami. — Podobno wyszedł razem z Anką Gołąbkówną. Księżna całą służbę rozesała na poszukiwania i ręce łamie z rozpacz, że syn jej zginął. Ano to przecież taki nieuprzedzony prawdziwy syn, nie ma wigo czego tak się truć. Stara Gołąbkowa to co innego — klepał szybko. — Ta ma się o co niepokoić. Wieg nie widział go pan, panie nauczycielu? No, trudno. Ja muszę tam pojechać.

Podniósł dłoń na pożegnanie i pogalopował dalej, a dr Johnke patrzył za nim ze zmarszczonymi brwiami. Nie miał żadnych złych przeczuć. Nie, a jednak serce ciążyło mu nadarż dziwnie. Jakże to się mogło stać, aby Anka poszła z „tamtym” od rana i dotąd nie wróciła?

W tej chwili z otwartej szeroko bramy parku wypadł nowy jeździec i Johnke ledwie zdążył umknąć z drogi, bo koń galopował po ścieżce, wprost na niego. Przeleciał jak wicher, robiąc ciężko bokami i przyskając pianą ze zdartego silną ręką pyska, a dr Johnke — nie, dr Janik — długo jeszcze nie mógł ochłonąć ze zdumienia, bo poznał, że to była Gołąbkowa.

Jechała oklep, po męsku, popędzając bez litości konia, którego wydano jej niezawodnie ze stajni księżęcej. A wyglądał jej był tak zdecydowany, taki zaczepny, że dr Janik uśmiechnąłby się na pewno, gdyby sprzyjały temu okoliczności.

Nie bez złośliwego zadowolenia wyobraził sobie żywo, jaką niestychaną sensację wywoła w kolonii na Grobli nagle pojawienie się strasznej gajowej, domagającej się stentorowym głosem pomocy w odszukaniu młodego księcia i jej siostrzenicy.

Dlaczego jednak podejrzenia gajowej skierowały się w stronę kolonii? Coś mówiło mu, że gajowa jest na mylnym tropie. Wiedział też, że nie ma czego szukać w opustoszałej gajówce. Postać chwilę, śledząc oczami oddalającą się dwa kłęby kurzawy, poczem zawrócił nagle i krokiem zdecydowanym skręcił na boczną ścieżkę w stronę zarośli, wśród których ukrywało się przejście dobrze mu już znane — przejście, którym niegdyś wraz z młodymi Erinami zwykł był chodzić ciemnym wieczorem na poszukiwania zamaskowanego otworu, wiodącego do lochu, gdzie rzekomo miały się znajdować legendarne skarby.

Znalazł się niebawem w alei starych dębów i tu przyspieszył kroku, a w chwilę potem już biegł, gnany dziwnym lękiem i jakąś niezrozumiałą pewnością, że na końcu tej drogi, u stóp wzgórza, na którym białą smukłą kolumny pałacu, znajduje dzierzynę, do której tęskniło jego serce, dziewczynę, która w tej chwili była dlań wszystkim.

(D. c. n.)

Nowy ustrój samorządu stolicy

i ordynacje wyborcze dla większych miast

uchwaliła Rada Ministrów

Dnia 22 bm. odbyło się posiedzenie Rady Ministrów pod przewodnictwem premiera Składkowskiego.

Rada Ministrów przyjęła 4 projekty ustaw, dotyczące spraw samorządowych, a mianowicie:

1) Projekt ustawy o samorządzie gminy m. st. Warszawy, ustanawiający nowy ustrój samorządu stolicy.

2) Projekt ustawy, ustanawiający ordynację wyborczą dla miast: Lwowa, Łodzi, Poznania, m. st. Warszawy i Wilna.

3) Projekt ustawy o poprawie finansów związków samorządowych, przewidujący m. in. udzielenie im ze skarbu państwa dotacji w okresach budżetowych 1938-39, 1939-40 i 1940-41 w wysokości globalnej po 10 milionów złotych rocznie.

4) Projekt ustawy o przejęciu przez skarb państwa wypłaty podatku na mieszkanie dla nauczycieli publicznych szkół powszechnych, przewidujący przejęcie przez skarb państwa tego obowiązku, obciążającego dotychczas gminy.

Następnie przyjęto trzy projekty ustaw, dotyczące reformy niektórych podatków. Treścią tych projektów jest zniesienie podatku przemysłowego w obecnej jego postaci i ustanowienie: a) podatku obrotowego, któremu podlegać mają nie przedsiębiorstwa obliczone na zysk, jak dotąd, lecz zawodowe i odpłatne świadczenia, oraz b) opłat rejestracyjnych.

J. Młodkowski
Pl. 3 Krzyży 18. Marszałkowska 92.
Na każdą porę

„ALARM” Nr. 3 tygodnika z 23 stycznia

ukazał się już w sprzedaży

Numer zawiera

1. Wywiad z ks. prał. St. Trzeciakiem.
2. Wywiad z przywódcami mocarstwa anonimowego A. Borkowski.
3. Odzywać branie galanterijno-konfekcyjną.
4. Przed nowym alarmem.
5. Nowy rząd rumuński profesora Gogla.

Cena numeru gr. 10, prenum. kwartałna zł. 1.20.

Do nabycia w kioskach gazetowych i ulicznej sprzedaży.

Oko za oko... Wybijaniem szyb mszczą się narodowi-socjaliści

WIEDEN, 22. 1. Narodowi socjaliści, mszcząc się za rozbicie szyb przez ks. Hohenberga w niemieckim biurze kolejowym w Wiedniu, postanowili wybić 1000 szyb w sklepach wiedeńskich. Wznawili oni akcję rozbijania szyb w sklepach żydowskich. Dotychczas wybito w ciągu dwóch

nocy szyb w 80 sklepach żydowskich. Aresztowano 5 osób.

Policja stara się ująć centralę tajnej organizacji rozbijaczy szyb. Godny uwagi jest fakt, że narodowi socjaliści rewanżują się za wybiście szyb przez ks. Hohenberga wybijaniem szyb tylko w sklepach żydowskich.

Proces o zniesławienie całego składu sądu

Niezwykła sprawa była przedmiotem rozprawy przed izbą karną Sądu Najwyższego. Złoczowski adwokat Z. skazany był w dwóch instancjach za zniesławienie

nie całego składu sądu. W rozmowie z jednym z sędziów wyraził się on, iż wszyscy miejscowi sędziowie pozostają w zbyt przyjaznych stosunkach z niektórymi adwokatami. Adw. Z. skazano na 4 miesiące aresztu.

Sprawa ta oparła się o Sąd Najwyższy, gdyż oskarżony wniósł kasację podnosząc, że zniesławienie sędziów rozpatrywali jego sprawę, co stanowi naruszenie przepisów postępowania karnego.

Sąd Najwyższy kasację uwzględnił i nakazał ponowne rozpatrzenie procesu w Sądzie Okręgowym we Lwowie.

10 lat więzienia za zabójstwo

Sąd Okręgowy ogłosił wyrok w procesie właściciela przedsiębiorstwa autobusowego Jojne Cybulskiego, który zamordował fryzjera Rosenberga.

Uznając, że Cybulski działał z premedytacją, Sąd Okręgowy skazał go na 10 lat więzienia.

REDAKCJA: Warszawa, Al. Jerozolimska 121. Telefon 666-62 (sekretariat) 666-99 (ogólny). Oddział miejski „ABC” Al. Jerozolimska 3 a. Tel. 88.333. Wymiar interesantów codziennie w godzinach 17.30 — 19.00.

ADMINISTRACJA: Warszawa, Al. Jerozolimska 121. Tel. 309-33. Kantor prenumeraty: Al. Jerozolimska 3 a i piętro. Tel. 8-18-33. Zarząd Dział Ogłoszeń: Al. Jerozolimska 8 a. Tel. 727-33. Konto P. K. O. 23400 Skrzynka Poczтовая 745. Adres telegraficzny — ABC Warszawa

PRZEDSIĘWZIĘCIA: Łódź, Piotrkowska 103. Tel. 11-44 Biuro czynne w godz. 10—18 i 15—18. Poznań, 27 Grudnia 2, Włocławek, Cyganki 34, tel. 135, Kalisz, Rzeźnicza 4, tel. 477, Katowice, ul. Stawowa 16, tel. 318-28.

PRENUMERATA: miejscowa (z odnośnikiem do domu) i na prowincji zł. 2.30 miesięcznie; wydanie B wraz z dziełami Sienkiewicza zł. 3.30 miesięcznie. Za granicą zł. 4.00. Wyd. B (z premią książkową) zł. 5.50. W Austrii, Czechosłowacji W. M. Gdańsku i na Węgrzech cena prenumeraty jak w kraju.

Za zwrot nadesłanych a nie zamówionych rękopisów redakcja nie odpowiada.

Redaktor naczelny: dr. Tadeusz Gluziński

Wydawca: Spółka Wydawnicza „ABC” Sp. z ogr. odp.

Odbito w „Drukarni Literackiej”, Warszawa, Al. Jerozolimskie 121

Redaktor odpowiedzialny: Bogusław Kopczyński.

Rozwiać legendy

o przyczynach nadużyć starostów

chce przed sądem b. woj. Kirtiklis

Jak wiadomo, w procesach starościńskich na Pomorzu, padało kilkakrotnie nazwisko byłego wojewody białostockiego, a następnie pomorskiego Stefana Kirtiklisa.

Bohater jednego z tych procesów, były starosta w Działdowie, Twardowski, nadesłał szeregu pismom i osobom obszerny list, omawiający w formie ostrej kry-

tyki działalność byłego wojewody. W odpowiedzi na ten list p. Kirtiklis nadesłał do „Stowa” dłuższe oświadczenie, w którym twierdzi, że otrzymawszy ten „cuchnący dokument”, przesłał go do prokuratora z prośbą o zajęcie się tą sprawą. Zapowiada on dalej, że jeśli zasiądzie na ławie oskarżonych, to „usłyszą panowie

i moje przewiny i moją obronę”.

Znamienne brzmi następujący

urywek z listu byłego wojewody:

„Postarabym się zbalamuczyć, zdezorientować i zagazować opinię społeczną przedstawicielami przyczyn zła oraz rozwiać legendy i sugestie o przyczynach nadużyć pieniężnych pojedynczych starostów”.

Jak wynika z tego listu, w najbliższym czasie, należy oczekiwać decyzji w tej sprawie ze strony władz prokuratorskich, a być może, że niedługo już będziemy świadkami najbardziej sensacyjnego z dotychczasowych procesów.

Płk. Leon Koc
redaktorem

„Polski Zbrojnej”

W sobotę ustąpił z redakcji „Polski Zbrojnej” red. naczelny, płk. Adam Rudnicki, b. szef propagandy O. Z. N. i jeden ze współpracowników tego pisma red. Jan Drzewiecki.

Redakcję „Polski Zbrojnej” objął płk. Leon Koc, brat płk. Adama Koca, dyrektor Wojskowego Instytutu Naukowo - Oświatowego.

POWAGI NAUKOWE

stwierdzając jednocześnie, że łapię nogę w soli ELENTRAT uwaro bezpawrotnie odciąski i wszelkie zgrubienia skóry, dzięki zawartości wapienych biał logicznych i kosmetycznych składników, a przedewszystkiem siarku organicznego, związków wodorowych soli kwasów żółciowych i t.p. Zastosujcie w aptekach i drogeriach niezastąpioną sól

ELENTRAT

Za zwrotom ogłoszenia wysyłamy bezpł. próbkę L. NASIEROWSKI — Warszawa — KALISKA 9

Odpalony konkurent

Zamordował 3 kobiety

i sam sobie wymierzył sprawiedliwość

Wieś Szymówka stała się terenem straszliwej zbrodni, dokonanej na tle zazdrości.

Ludwik Kün, lat 40, zamieszkały we wsi Szymówka, gm. Osiek, kochał się w Wandzie Helt, lat 21, córce kolonistów tej wsi. Jednak zarówno Heltówna, jak i jej rodzi-

na, przeciwna była Künowi, wobec dużej różnicy wieku.

W piątek około godz. 17-ej Kün wiedząc, że Heltówna poszła do krawcowej, zamieszkałej w pobliskim Sawajewie, zaczął się na drodze, oczekując na jej powrót. Gdy dziewczyna przechodziła dro-

gą, Kün nagle wyskoczył z ukrycia i wystrzelił, zabijając ją.

Następnie zbrodniarz udał się do mieszkania Heltów, gdzie zastrzelił matkę dziewczyny, Eufrozinę, lat 45, siostrę, Teresę, lat 22 i ranił w obie ręce, Krystynę, lat 15. 13-letni Wilhelm Helt zaginął. Czy został również zamordowany, czy też zbiegł przerażony krwawą masakrą i spotkało go jakieś nieszczęście, ustali wszczęte dochodzenie.

Kün po dokonaniu zbrodni sam wymierzył sobie sprawiedliwość, zabijając się wystrzałem z rewolweru.

Amerykańskie działka

Przemycają handlarze broni

KLAJDEPA, 22. 1. Do tutejszego portu zawinął transportowiec amerykański, który przywiózł z Nowego Jorku niezwykły ładunek. W lukach tego transportowca znajduje się bowiem większa ilość amerykańskich działek kalibru 37 mm. Jako miejsce przeznaczenia tych działek wymienione jest jedno z miast nadbałtyckich.

Transportowiec stanowi prywatną własność jednego z głoś-

niejszych w ostatnim czasie handlarzy broni, który niedawno przeprowadził szereg transakcji z Hiszpanią, zarówno białą jak i czerwoną. Mimo podanego miejsca przeznaczenia tego transportu, którego wartość określono na 500.000 dol., zdaje się nie ulegać wątpliwości, że armatki przeznaczone są do dalszej wysyłki bądź na Daleki Wschód dla armii chińskiej, bądź też na południowy zachód dla armii hiszpańskiej.

25 godzin oblega policja

Mieszkanie szaleńca

PARYŻ, 22.1. Prasa paryska donosi z Algieru, że policja algierska oblega przez 25 godzin w jednym z domów szaleńca, który zabarykadował się w swym mieszkaniu suterynowym wraz ze swym 75-letnim ojcem i chorą umysłowo siostrą.

Oblegany szaleńca rano dał kilka strzałów rewolwerowych do

swych sąsiadów, nie raniąc na szczęście nikogo i po nadejściu pierwszego policjanta, zamknął się i zabarykadował w swej suterynie, grożąc strzelaniem do każdego.

Policja otoczyła dom i zamieściła gazami łzawiącymi zmusić szaleńca do poddania się.

Nowy opiekun

ks. Michała Rudego

OSTRÓW, 22.1. Sąd opiekuńczy przy sądzie grodzkim w Ostrowie na wniosek rodziny książąt Radziwiłłów mianował dla ks. Michała Radziwiłła z Antonina tymczasowego opiekuna w osobie właściciela ziemskiego, Kazimierza Boe-

ninga z Polażejewic, pow. Środa.

Równocześnie sąd wyznaczył termin na dzień 24 b. m., w celu wręczenia opiekunowi dekretu i odebrania od niego przyrzeczenia.

HARMONIE

GRAMOFONY PŁYTY TELEFUNKEN RADIO i in.

K. RUSZKOWSKI
MARSZAŁKOWSKA 117
Firma chrześcijańska

Austria i Węgry

uznają rząd gen. Franco

BUDAPESZT, 22.1. W exposé, ogłoszonym na posiedzeniu komisji zagranicznej izby — minister Kanya oświadczył oświadczenie uznania rządu gen. Franco, że kwestia hiszpańska interesuje Węgry tylko z punktu widzenia pokoju europejskiego i wskazał, że rząd węgierski podejmując tę decyzję miał na uwadze, że gen. Franco wykonuje już władzę nad około 2/3 ludności hiszpańskiej. Ponadto społeczeństwo węgierskie z sympatią odnosi się do idei reprezentowanej przez gen. Franco. Węgry de facto uznały rząd gen. Franco we wrześniu ub. r., czego obecna decyzja jest logicznym następstwem.

WIEDEN, 22.1. Rząd austriacki czyni techniczne przygotowania, wynikające z uznania przez Austrię na konferencji budapeszteńskiej rządu gen. Franco. Austria finansuje emigrację swoich obywateli z Hiszpanii czerwonej, po czym uzna agenta dyplomatycznego gen. Franco w Wiedniu oficjalnym posłem Hiszpanii narodowej.

Czechosłowacja

mianuje agenta

PRAGA, 22.1. „Narodni Politika” donosi, że czechosłowackie ministerstwo spraw zagranicznych prowadzi obecnie rokowania w sprawie mianowania agenta konsularnego przy rządzie gen. Franco w Salamance. Agent ten ma w pierwszym rzędzie czuwać nad interesami gospodarczymi Czechosłowacji. Również gen. Franco zamierza mianować swego przedstawiciela w Pradze, którym ma zostać b. poseł w Pradze Sanzy Tovar. Poseł czechosłowacki w Barcelonie dr. Flieger, został niedawno odwołany do centrali, a zastępstwo jego objął radca legacyjny.

Ceny ogłoszeń: za miejsce wysokości 1 milimetra przez szerokość jednej szpal-ty (na wszystkich stronach po 6 szpal-ty) na 1-ej stronie — 1 zł, w tekście (wśród artykułów) 80 gr., w reklamach (wśród ogłoszeń) — 60 gr., na ostatniej stronie — 70 gr., W Dodatku niedzielnym 70 gr. Notatki reklamowe — 1 zł. Komunikaty i wyjaśnienia — 1.50 zł., opisy specjalne — 3 zł., lekarskie 30 gr. Nekrologia po 30 gr. Drobne po 20 gr. za wyraz, duże litery w ogłoszeniach „drobnych” liczy się za oddzielne wyrazy. — tusty druk — podwójnie. Ograniczenie dysponowane tylko do wydania warszawskiego (bez prowincjonalnej mutacji) w tekście str. 2 — 70 gr., w reklamach str. 5 — 50 gr. Notatki reklamowe oznaczają się cyfrą (N.), a komunikaty — wyjaśnienia cyfrą (K.). Za terminy druku ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Dział ogłoszeń: Aleja Jerozolimska 3 a — biuro czynne od godz. 9 rano do 4 po pol. Tł. 727-33.